

[Udenrigsministeren.]

den europæiske politik, hvis jeg må vende tilbage til den. Jeg skal ikke sige meget, for det tillader tiden ikke, men jeg håber, hr. Knud Østergaard tilgiver mig, at jeg tillader mig, når jeg skal snakke politisk samarbejde i EF, at bruge hans sammenfatning, kan man næsten sige, af målet for dette Europa som et samarbejdende, et frygtløst og et fredens Europa. Jeg synes, det var en meget fornem sammenfatning og definition, og jeg vil tillade mig at låne den; jeg skal nok henvise til forfatteren, når jeg bruger den.

Så efterlyste hr. Knud Østergaard rent praktisk hr. Per Hækkerups tale eller rettere sagt manuskriptet til hr. Per Hækkerups tale i Malmø. Nu skal jeg udtrykke mig med megen forsigtighed over for den kollega, der sidder på pengekassen, men må jeg sige det sådan, at efter referatet i aviserne at dømme tror jeg ikke, ministeren talte efter manuskript ved den pågældende lejlighed. Jeg har også forsøgt at kontrollere, om der forelå et manuskript, i hvert fald et, der blev fulgt, og det har været lidt svært at finde ud af, men vi skal arbejde videre med sagen, og skulle der komme resultat ud af det, så skal hr. Knud Østergaard få manuskriptet med det samme.

Så var hr. Knud Østergaard inde på en tankegang, som jeg er helt enig i, og som jeg meget gerne vil gentage. Jeg citerer så godt, som jeg kan huske det, at jo mere man svækker NATO som stedet, hvor beslutningerne om militærpolitikken skal træffes, jo mere må man da fremme de isolationistiske tendenser i USA, som der jo er ret udtalt mange af i øjeblikket; der er mange, som egentlig mener, at de har ydet ganske meget til det europæiske forsvar.

Jeg har også tidligere brugt som argument, at det ville da være ulykkeligt at bruge EF til noget, der for det første er urealistisk i EF-sammenhæng, og som næsten kun kan have den virkning, som hr. Knud Østergaard her nævner.

Jeg er også helt enig i bemærkningerne om at afvise talen om Europa som en ny supermagt, det er efter min mening både urealistisk og uønskeligt.

Så bad hr. Knud Østergaard mig sluttelig om at uddybe disse bemærkninger om

Afrika og fællesmarkedet. Når jeg skal gøre det nogenlunde kort, kan jeg nøjes med at sige det sådan: det sted, jeg mødte det mest direkte, var i Zambia, og derfor var det Zambia, jeg citerede. Og at det lå Zambias regering meget på sinde at få det sagt, fremgår af — det behøver ikke at være nogen hemmelighed, selv om det ikke blev sagt i offentlige samtaler — at ikke alene sagde Zambias udenrigsminister det til mig, men da vi senere var sammen hos præsidenten, gentog han udtalelsen og sagde til præsidenten, at han havde sagt det og bedt mig bringe det hjem. Han tillagde det altså den vægt, og præsidenten var enig i synspunktet.

Det er givet, at jeg også ved andre lejligheder i Afrika mødte den tankegang. Når man mødte den stærkest i Zambia, er det ikke så mærkeligt, for de to andre lande, jeg besøgte, var medlemmer af det, der hedder Det østafrikanske Fællesskab, det, hvor Uganda er tredje medlem. Men da jeg besøgte dette fællesskabs kontor og forsamling, mødte jeg det igen dér på, om jeg så må sige, Fællesskabets vegne, at man havde det håb, at Danmark, som havde den indstilling til det åbne fællesmarked, kom lykkeligt igennem de politiske afgørelser, der nu forestod.

Jeg skal derefter vende mig til hr. Poul Hartling. Hr. Poul Hartling gjorde nogle bemærkninger om DDR, som jeg gerne vil have lov til at vente med at svare på — det var bl. a. spørgsmålet om handelskammer — til vi skal behandle forslaget herom fra SF, når denne debat er færdig, for det er vel egentlig dér, det nærmest hører hjemme.

Hr. Poul Hartling var inde på det vesteuropæiske samarbejde, og dér var jeg meget glad for den bemærkning, hr. Poul Hartling gjorde om en ting, som vi alle er enige om, selv om nogen somme tider bebrejder os, at vi måske er lidt for forsigtige. Hr. Poul Hartling sagde om samarbejdet i Vesteuropa:

„Det går ikke hurtigere, end de enkelte lande vil. Dette samarbejde antager ikke andre former, end landene kan acceptere. På realistisk grundlag består det indtil videre i meningsudveksling og gensidig orientering.“

Det er simpelt hen kendsgerningen om